

biblioteka
računovodstvo

Skupina autora

Plaće i ostali primitci iz radnog odnosa

– primjena u praksi –

Redakcija: Mr. Anja BOŽINA

Zagreb, lipanj 2025.

Plaće i ostali primitci iz radnog odnosa – primjena u praksi –

Valentina BOČAK, mag. oec.

Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.

Iva MARJANOVIĆ KAVANAGH, dipl. oec. i ovl. rev.

Dražan OPALIĆ, mag. oec.

Ivan PETARČIĆ, mag. oec.

Lucija TURKOVIĆ-JARŽA, dipl. oec. i ovl. rač.

Ante VIDOVIĆ, dipl. iur.

Jasna VUK, mag. oec. i ovl. rač.

Anamarija WAGNER, dipl. oec., ovl. rev. i ACCA

Redakcija:

Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.

Zagreb, lipanj 2025.

Copyright © 2025.

RRiF-plus d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge

10 000 Zagreb, Vlaška 68, Hrvatska

Tel.: 01/4699-700, faks: 01/4699-766

Prodaja: 01/4699-760

E-adresa: rrif@rrif.hr

Za nakladnika direktor:

dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. struč. stud. i ovl. rač.

Glavni urednik izdanja:

dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. struč. stud., ovl. rač. i ovl. rev.

Biblioteka:

RAČUNOVODSTVO

UDK 336.226.11/657.471.12

ISBN 978-953-272-221-5

Grafička priprema i tisak:

EDIT d.o.o.

Zagreb, Trumbićeva 12

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001271439.

PREDGOVOR

Obračun plaće jedan je od najsloženijih poslova koje mora obaviti svaki poslodavac ili pak osigurati da se taj obračun obavi na mjesečnoj razini. Predstavlja matematičke operacije kojima se utvrđuju svote koju konkretan radnik prima za svoj rad te kompleksan sustav međusobno povezanih popisa iz radnog, poreznog, mirovinskog i zdravstvenog zakonodavstva. Posao obračuna plaće postaje složenijim ako je ugovorena neto-plaća, a sva davanja u pravilu polaze od bruto-svote. Poseban naglasak stavili smo na usklađivanje s važećim zakonodavnim okvirom i računovodstvenim pravilima te na praktične izazove s kojima se suočavaju računovođe, poslodavci i pravne službe. Autori su u ovom priručniku izložili strukturu (obuhvat) i redoslijed prema kojemu se iz bruto-plaće obračunavaju i obustavljaju doprinosi i porezi, da bi na kraju preostala neto-plaća. U tom obračunu polazi se od više osnovica (nije samo bruto), primjenjuje se osobni odbitak za svakog radnika, da bi na kraju došli do obuhvata propisanih davanja iz plaće. Svaki radnik ima prema Poreznoj kartici svoje osobne odbitke, što računovođa / knjigovođa treba utvrditi i pri obračunu plaća to primijeniti. Na kraju dolazi i obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje koji ne trpi radnikova bruto-plaća, nego je trošak poslodavca. Već iz navedenoga vidimo koliko je ovaj posao složen i odgovoran.

Širok je spektar izvora primitaka što ih zaposlenici mogu ostvariti. Prvo je potrebno utvrditi postoje li ugovorne ili zakonske pretpostavke za pojedine primitke, a potom treba odrediti kakav je porezni položaj konkretnog primitka. Naknade plaća zbog raznih razloga jesu posebni porezno-pravni postupci s obzirom na to da pojedine institucije (npr. za zdravstvo) posebno propisuje svoja pravila za utvrđivanje naknada. Da bismo olakšali rad računovođama, revizorima i poreznim savjetnicima, odnosno osobama koje obračunavaju plaće i druge primitke (oporezive / neoporezive), programskim inženjerima i dr., nakon deset godina od prvoga takvog priručnika ponovo smo odlučili napisati i prezentirati naslovljenu građu u ovom priručniku.

Priručnik je nastao kroz timski rad savjetnika RRI-a koji se svakodnevno susreću s brojnim pitanjima iz prakse. To je rezultiralo bogatim sadržajem koji daje odgovore na mnoga praktična pitanja koja se pojavljuju u radu.

U knjizi objašnjavamo mnoštvo specifičnih slučajeva i primjera iz prakse pa je tematika jednako zanimljiva i poslodavcima, kadrovskim službama te svima onima koji se izravno bave obračunom plaće i isplatom primitaka iz radnog odnosa.

Ova je knjiga namijenjena i početnicima u obračunu plaće s ciljem da se osposobe za poslove obračuna plaće, a za iskusne predstavlja obuhvat svih specifičnosti na jednome mjestu radi lakšeg snalaženja i provjere ispravnosti obračuna u ovoj kompleksnoj tematici.

Posebnu pozornost pridali smo neoporezivim primitcima koji, u pravilu, predstavljaju troškove poslodavaca nastale radom zaposlenih osoba, kao što su troškovi

prehrane, troškovi s osnove prijevoza radnika na posao i s posla te razne potpore i prigodne nagrade za koje poslodavac može utvrditi pravo svojim internim aktima ili su ta prava određena kolektivnim ugovorima koji se primjenjuju u nekim granama djelatnosti, a koje su prema poreznim propisima oslobođene oporezivanja do određenih svota.

Dodatne probleme tehničke naravi predstavljaju izvješćivanja o uplaćenim doprinosima i porezu na dohodak na Obrascu JOPPD. On sadržava prikaz javnih davanja svake osobe prema njegovu identifikacijskom broju, zbog čega je Obrazac JOPPD vrlo opsežan, što predstavlja poteškoće u njegovim informatičkim postavkama te u njegovu podnošenju Poreznoj upravi. U ovom je priručniku uz svaki primjer obračuna doprinosa i poreza pokazano kako iskazati podatke na Obrascu JOPPD.

Nakladnik je zahvalan svim sudionicima na izradi ovog priručnika. Autori su imali najteži zadatak je su morali iz mnoštvo propisa izdvojiti onaj dio koji je relevantan za pojedinu vrstu dohotka (primitka) ili naknadu. Osim toga, potpunost sadržaja zahtijevala je i pravne dijelove kojima se daju primjeri ugovora o plaćama i drugih naknada na temelju čega zaposlenik ostvaruje prava na plaću i druge vrste primitaka. Dakle, ugovor o radu je temeljni akt od kojeg polazimo kod utvrđivanja radnikovih prava i druge odluke poslodavca koje oni mogu donijeti te omogućiti zaposlenicima dodatne (neoporezive) primitke.

Nadamo se da će ova knjiga postati vaš pouzdani priručnik u svakodnevnom radu, izvor odgovora na mnogobrojna pitanja iz ovoga složenog, ali iznimno važnog područja.

Zahvalni smo i svim kupcima – korisnicima ovog priručnika jer su time pomogli da ovo djelo ostvari svoju svrhu. Svaku primjedbenu rado ćemo prihvatiti kako bi sljedeće izdanje bilo još bolje i uporabljivije.

Zagreb, lipanj 2025. godine

Za RRiF:

*dr. sc. Vlado Brkanić, prof. struč. stud.,
ovl. rač. i ovl. rev.*

SADRŽAJ

I. UTVRĐIVANJE I OBRAČUN PLAĆE	1
1. Utvrđivanje plaće radnika	1
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
1.1. Način na koji se utvrđuje plaća	3
1.1.1. Osnovna odnosno ugovorena plaća	3
1.1.2. Dodatci na plaću	4
1.1.2.1. Utvrđivanje povećane plaće za rad nedjeljom	6
1.1.2.2. Obračun plaće ili naknade plaće za vrijeme blagdana	6
1.1.2.3. Pravo na povećanu plaću u slučaju prekovremenog rada	10
1.1.2.4. Povećana plaća radnika koji radi noću	10
1.1.2.5. Utvrđivanje plaće zbog otežanih uvjeta rada	11
1.1.2.6. Ostali slučajevi u kojima radnik ostvaruje povećanu plaću	11
1.1.2.6.1. Minuli rad – povećana plaća s osnove staža osiguranja	11
1.1.2.6.2. Povećana plaća za rad u smjeni i dvokratno	12
1.1.3. Ostali primitci	13
2. Obračun doprinosa za obvezna osiguranja iz plaće i obračun poreza na dohodak	14
2.1. Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje	18
2.1.1. Na koje primitke se (ne) može koristiti umanjeње osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje	20
2.1.2. Obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje kada se plaća isplaćuje u više navrata	21
2.1.3. Obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada – plaću	22
3. Porezna kartica poreznog obveznika	26
<i>(Iva MARJANOVIĆ KAVANAGH, dipl. oec. i ovl. rev.)</i>	
3.1. Izdavanje porezne kartice (Obrasca PK)	26
3.2. Obveza prijavljivanja promjene na PK kartici	28
3.3. Odgovornost poslodavca u vezi s netočnim podacima na poreznoj kartici	29

4. Utvrđivanje osobnog odbitka poreznog obveznika	29
4.1. Osobni odbitak radnika (poreznih rezidenata)	30
4.1.1. Korištenje uvećanoga osobnog odbitka za djecu i uzdržavane članovi koji žive u inozemstvu	32
4.1.2. Korištenje uvećanoga osobnog odbitka za dana darovanja i doprinosi za zdravstveno osiguranje.....	32
4.1.3. Korištenje osobnog odbitka kod isplate zadnje plaće.....	33
4.1.4. Podjela osobnog odbitka između uzdržavatelja	34
4.1.5. Korištenje osobnog odbitka kod više poslodavaca.....	34
4.2. Osobni odbitak stranih radnika (poreznih nerezidenata)	36
4.3. Tko se smatra uzdržavanim djetetom, a tko uzdržavanim članom uže obitelji	37
5. Iskazivanje podataka o porezima, doprinosima iz i na plaću u Obrascu JOPPD.....	40
5.1. Rok za dostavu Obrasca JOPPD	40
6. Isprave o isplati plaće, naknadi plaće i drugim primitcima	44
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
6.1. Kome se dostavlja isplatna lista obračunane plaće i naknade plaće – Obrazac IP1	46
6.2. Obvezni sadržaj isplatne liste isplaćene plaće – Obrazac IP1.....	46
6.3. Iskazivanje primitaka koji se ne smatraju plaćom na isplatnoj listi.....	54
6.4. Sadržaj isplatne liste neisplaćene plaće – NP1	62
6.5. Iskazivanje naknade za neiskorišteni godišnji odmor na isplatnoj listi	64
II. POSEBNOSTI OBRAČUNA PLAĆE	67
1. Obračun minimalne plaće u 2025. godini.....	67
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
2. U kojem slučaju minimalna plaća može biti manja od 970,00 €	70
2.1. Utvrđivanje minimalne plaće za rad kraći od mjesec dana	72
3. Primjena najniže osnove za obračun doprinosa.....	73
<i>(Anamarija WAGNER, dipl. oec., ovl. rev. i ACCA)</i>	
3.1. Kada se doprinosi obračunavaju prema najnižoj osnovici.....	74
3.2. Minimalna osnovica za obračun doprinosa i nepuno radno vrijeme.....	75
3.3. Umanjenje osnove za obračun doprinosa (300,00 €) i najniža mjesečna osnovica za obračun doprinosa	76
3.4. Minimalna osnovica u slučaju isplate naknade plaće za vrijeme bolovanja ..	77
3.5. Neplaćeni dopust prema Zakonu o radu	80
3.6. Najniža osnovica za obračun doprinosa i dani tjednog odmora (subota i nedjelja).....	83
3.7. Obveze poslodavca u slučaju neopravdanog izostanka radnika	85

4. Primjena najviše mjesečne osnovice za doprinose kod obračuna plaće	89
4.1. Najviša mjesečna osnovica doprinosa za mirovinsko osiguranje – za 2025. godinu 10.788,00 €	90
4.2. Na koje se primitke primjenjuje ograničenje najviše mjesečne osnovice	91
5. Najviša godišnja osnovica za obračun doprinosa	95
5.1. Primjena ograničenja na najvišu godišnju osnovicu.....	95
5.2. Što se događa kada poslodavac / isplatitelj ne primijeni najvišu godišnju osnovicu	96
5.3. Razdoblje obveze plaćanja doprinosa na najvišu godišnju osnovicu	96
5.4. Primjena najviše godišnje osnovice na primjerima iz prakse.....	100
5.5. Isplata plaće nakon što je iskorištena najviša godišnja osnovica	102
5.6. Povrat doprinosa za MIO I. koji je plaćen iznad godišnje osnovice – Obrazac GOD-DOP	103
6. Poslovi na kojima se priznaje staž osiguranja s povećanim trajanjem za radnike na određenim radnim mjestima	106
<i>(Lucija TURKOVIĆ-JARŽA, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	
6.1. Zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.....	112
6.2. Obračunavanje i plaćanje doprinosa za radnike kojima se staž osiguranja priznaje s povećanim trajanjem	113
7. Olakšice pri zapošljavanju – ne podmirivanje doprinosa na plaću	114
7.1. Olakšica za prvo zapošljavanje na temelju ugovora na neodređeno vrijeme	115
<i>(Anamarija WAGNER, dipl. oec., ovl. rev. i ACCA)</i>	
7.1.1. Potvrde o nepostojanju prethodno sklopljenog ugovora na neodređeno vrijeme	116
7.1.2. Prikazivanje u Obrascu JOPPD	116
7.1.3. Isplata primitaka koji nisu plaća osobama koje se prvi put zapošljavaju na temelju ugovora o radu na neodređeno vrijeme.....	118
7.1.4. Obračun plaće nakon isteka razdoblja od godine dana	121
7.1.5. Nastavak korištenja prava kod prijenosa ugovora o radu s određenog na neodređeno vrijeme.....	122
7.1.6. Mogućnost mirovanja korištenja prava na podmirivanje doprinosa	125
7.1.7. Nastavak rada kod novog poslodavca	126
7.1.8. Postupanja nakon isteka roka za koji vrijedi oslobođenje od plaćanja doprinosa na plaću	126
7.1.9. Prvo zapošljavanje i olakšica za neplaćanje doprinosa za strane radnike	127
7.2. Nastavak korištenja mjere „mlada osoba“ prema „starom“ Zakonu.....	127
7.3. Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	128

7.3.1. Oslobodenje od doprinosa za zdravstveno osiguranje za osobe koje se stručno osposobljavaju.....	129
7.3.2. Ishodjenje potvrde o nepostojanju staža u mirovinskom osiguranju.....	130
7.3.3. Izračun isteka razdoblja od godine dana	131
7.3.4. Mogućnost mirovanja korištenja prava na podmirivanje doprinosa – prvo zapošljavanje i ugovor o stručnom zapošljavanju.....	131
7.4. Nastavak rada kod novog poslodavca – mogućnost korištenja olakšice	132
7.5. Iskazivanje doprinosa za stručno osposobljavanje za rad u JOPPD-u.....	132
7.6. Olakšica kod zapošljavanja djece smrtno stradalih hrvatskih branitelja.....	134
8. Obračun plaće za osobe s invaliditetom i HRVI-je.....	136
8.1. Sklapanje ugovora o radu s osobom s invaliditetom i HRVI-jem	137
8.2. Prijava osobe s invaliditetom i HRVI-ja u mirovinsko i zdravstveno osiguranje	140
8.2.1. Doprinosi za ostvarivanje prava za staž osiguranja s povećanim trajanjem za osobe s invaliditetom	141
8.3. Obveze i prava poslodavaca vezano za Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom	142
8.3.1. Koje osobe s invaliditetom imaju pravo na upis u Očevidnik invalidnih osoba	142
8.3.2. Poticaji za poslodavca koji zapošljava osobu s invaliditetom upisanu u Očevidnik.....	145
8.3.2.1. Sufinanciranje troškova prijevoza osoba s invaliditetom.....	146
8.3.2.2. Subvencija u visini uplaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje	146
8.4. Obračun plaće osobi s invaliditetom.....	147
8.4.1. Iskazivanje podataka o invaliditetu na PK kartici	147
8.5. Obračun plaće za hrvatskoga ratnog vojnog invalida	150
9. Zapošljavanje i obračun plaće za umirovljenike	151
9.1. Obračun poreza na dohodak kod obračuna mirovine	153
9.2. Obračun plaće za umirovljenika	154
9.2.1. Osobni odbitak koji može koristiti umirovljenik.....	155
9.2.2. Porezna kartica umirovljenika	155
9.2.3. Raspodjela osobnog odbitka između HZMO-a i poslodavca	156
9.2.4. Umanjenje osnovice za obračun doprinosa	156
9.3. Obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada za umirovljenika u posebnom postupku.....	157
10. Obračun plaće za radnike koje žive na potpomognutim područjima	160

10.1. I. skupina jedinica lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti	160
10.2. Način obračuna plaće za radnike na područjima P1	161
10.3. Što ako poslodavac ne obračuna umanjene poreza za 50 % za radnike na područjima P1	164
10.3.1. Radnik na poreznoj kartici nema upisane podatke o boravištu i/ili prebivalištu na području I. skupne prema posebnom propisu i području Grada Vukovara	165
10.3.2. Radnik je u poreznu karticu upisao podatke o boravištu i/ili prebivalištu na području I. skupne i području Grada Vukovara, ali nakon obračuna plaće u tom mjesecu	165
10.3.3. Poslodavac svojom pogreškom nije uzео u obzir podatke na Obrascu PK, iako je radnik imao upisane podatke o boravištu i/ili prebivalištu na području I. skupne i području Grada Vukovara.	166
10.4. Oslobođenje od porezne obveze iseljenih hrvatskih državljana povratnika u RH	166
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
10.5. Povrat poreza na dohodak od nesamostalnog rada za mlade osobe do 25 godina i od 26 do 30 godina.....	168
11. Obračun primitka u naravi	169
<i>(Anamarija WAGNER, dipl. oec., ovl. rev. i ACCA)</i>	
11.1. Kada je plaća u naravi plaća, a kada ostali primitak koji se ne smatra plaćom	169
11.2. Primitak u naravi s motrišta Zakona o porezu na dohodak	172
11.2.1. Izračun vrijednosti primitka u naravi	172
11.2.1.1. Plaća u naravi za automobil – 1 % od nabavne vrijednosti	174
11.2.1.2. Plaća u naravi u visini 20 % od mjesečne rate za operativni leasing ili dugotrajni najam	175
11.2.1.3. Plaća u naravi prema opsegu stvarnog korištenja.....	177
11.3. Primitak u naravi s motrišta Zakona o doprinosima – primjena umanjenja.....	179
11.3.1. Plaća u naravi kao dio plaće	179
11.3.1.1. Obračun plaće u naravi i plaće u novcu na isti dan	180
11.3.1.2. Isplata plaće u naravi nakon plaće u novcu – drugi dan.....	186
11.4. Primitak u naravi kao dio plaće članovima uprave (direktorima) zaposlenicima	189
11.5. Primitak u naravi koji nije plaća	190
11.6. Uporaba službenih vozila članova društva i članova uprave koji nisu zaposlenici	192
11.7. Uporaba službenog vozila člana društva ne zaposlenog u društvu	196
12. Isplata poduzetničke plaće fizičkim osobama u sustavu poreza na dobitak	198
<i>(Valentina BOČAK, mag. oec.)</i>	

12.1. Plaćanje obveznih doprinosa kod poduzetničke plaće	200
12.2. Poduzetnička plaća koja se isplaćuje.....	201
12.3. Poduzetnička plaća koja se isplaćuje u visini najniže osnovice za obračun doprinosa	201
12.4. Isplata poduzetničke plaće koja je manja od najniže osnovice za obračun doprinosa	203
12.5. Obračun kada poduzetnici ne isplaćuju plaću	204
12.6. Obračun doprinosa za poduzetničku plaću za razdoblje koje nije cijeli mjesec	206
12.7. Mirovanje obveze podmirivanja doprinosa	207
12.8. Isplate poduzetnika za vrijeme mirovanja obveze doprinosa	210
12.9. Dospijeće za uplatu obveznih doprinosa	210
12.10. Obavljanje samostalne djelatnosti oporezive porezom na dobitak uz radni odnos (druga djelatnost)	211
12.11. Isplata poduzetničke plaće poduzetnika koji je u radnom odnosu.....	212
13. Radnici zaposleni na nepuno i dodatno radno vrijeme	212
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
13.1. Prijava na obvezna osiguranja radnika zaposlenog na nepuno radno vrijeme i ostale evidencije.....	214
13.2. Utvrđivanje visine plaće za nepuno radno vrijeme	214
13.3. Obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje za radnika koji radi kod jednog poslodavca – nepuno radno vrijeme	219
13.4. Rad u nepunom radnom vremenu kod dvaju poslodavaca.....	220
13.4.1. Osobni odbitak kod radnika koji radi kod dvaju poslodavaca u nepunom radnom vremenu.....	220
13.4.2. Obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje za radnika koji radi kod više poslodavaca.....	221
13.5. Materijalna prava radnika zaposlenog na nepuno radno vrijeme	225
13.5.1. Pravo na prigodne nagrade radnika na nepuno radno vrijeme	226
13.5.2. Prijevoz na posao i s posla radnika koji radi nepuno radno vrijeme	227
13.5.3. Pravo na jubilarnu nagradu radnika u nepunom radnom vremenu	228
13.5.4. Isplata otpremnine radniku koji radi nepuno radno vrijeme.....	229
13.5.5. Podmirivanje prehrane radniku koji radi kod dvaju poslodavaca na nepuno radno vrijeme	229
14. Obračun plaće za članove uprave i njihovo obvezno osiguranje	230
14.1. Samostalno osiguranje članova uprave	234
14.2. Radni odnos članova uprave	236
14.3. Obračun plaće i obračun doprinosa za članove uprave i umanjeње osnovice za MIO I. stup	237

14.4. Obračun plaće za članove uprave za koje se koriste olakšice (mlada osoba do 30 godina i osobe koje se prvi put zapošljavaju).....	241
14.5. Utvrđivanje godišnje osnovice za obračun doprinosa kod članova uprave.....	243
14.6. Mirovanje obveze doprinosa kod članova uprave	246
14.7. Kako član uprave može smanjiti svoju obvezu za javna davanja	247
14.8. Umirovljenici u svojstvu članova uprave	250
14.9. Nerezidenti u svojstvu članova uprave	253
15. Isplata plaće i ostalih primitaka u slučaju smrti radnika	256
15.1. Obračun bolovanja preminulom radniku	260
15.2. Obveza isplate naknade za neiskorišteni godišnji odmor u slučaju smrti radnika.....	262
15.3. Utvrđivanje naknade za neiskorišteni godišnji odmor za preminulog radnika.....	264
16. Obračun plaća kućnih pomoćnica	267
<i>(Anamarija WAGNER, dipl. oec., ovl. rev. i ACCA)</i>	
16.1. Obveza sklapanja ugovora o radu	268
16.2. Zapreka za sklapanje ugovora o djelu za rad kućne pomoćnice, osim ugovora o radu.....	271
16.3. Raspored radnog vremena.....	271
16.4. Ugovaranje plaće za kućne pomoćnice	272
16.5. Prijava kućne pomoćnice u mirovinsko i zdravstveno osiguranje	273
16.6. Obračun plaće za kućne pomoćnice i JOPPD	274
16.6.1. Olakšice kod zapošljavanja kućnih pomoćnica koje se prvi put zapošljavaju na temelju ugovora o radu na neodređeno vrijeme	276
16.7. Zapošljavanje umirovljenika kao kućnih pomoćnica.....	276
17. Porezni položaj premija životnog osiguranja radnika	277
17.1. Vrste polica po osnovi životnih osiguranja	279
17.2. Podmirivanje police osiguranje za slučaj smrti radnika	279
17.3. Mješovito osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja radnika	281
17.4. Podmirivanje premije osiguranja za kritične bolesti radnika	282
17.5. Premije za doživotno osiguranje za slučaj smrti.....	283
17.6. Isplata premija za doživotno osiguranje radniku nakon radnog odnosa	284
17.7. Premije osiguranja za slučaj doživljenja.....	285
17.8. Poslodavac kao korisnik životnog osiguranja	285
17.9. Naknadna odluka o isplati osigurane svote radniku / nasljedniku / obitelji radnika.....	285
17.9.1. Naknadna odluka o isplata osigurane svote nasljednicima	286
17.9.2. Naknadna isplata osigurane svote životnog osiguranja radniku	286
17.10. Promjena korisnika tijekom trajanja ugovora o osiguranju.....	287

17.11. Osiguranja od nezgode	287
18. Obračun plaće za izaslane radnike	289
<i>(Lucija TURKOVIĆ-JARŽA, dipl. oec. i ovl. rač.)</i>	
18.1. Socijalni status upućenih radnika koji obavljaju poslove u okviru redovite djelatnosti poslodavca u drugoj državi (izaslani radnici)	289
18.2. Plaćanje doprinosa za upućene radnike na rad u drugu državu EU-a i EGP-a	290
18.3. Oporezivanje plaća upućenih radnika na rad u drugu državu	291
18.3.1. Oporezivanje plaća prema ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja	291
18.3.2. Prijava ostvarenog dohotka od nesamostalnog rada (plaća) u drugoj državi i otklanjanje dvostrukog oporezivanja.....	294
18.4. Koje troškove poslodavac može podmiriti za upućenog radnika na rad u drugu državu	298
18.5. Primjeri obračuna plaća upućenih radnika na rad u druge države.....	299
18.6. Koju svotu plaće poslodavac isplaćuje radniku	303
19. Naknada plaće i ostala prava mobiliziranih osoba u sustavu civilne zaštite.....	303
<i>(Dražen OPALIĆ, mag. oec.)</i>	
19.1. Prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite	304
19.2. Naknada plaće mobiliziranom radniku.....	304
19.3. Naknada po danu mobilizacije.....	305
19.4. Naknada troškova prijevoza	305
19.5. Naknada za smještaj i osiguranje od odgovornosti i/ili posljedica nesretnog slučaja.....	307
19.6. Obveze javnih davanja prema novčanim naknada.....	307
19.7. Obveza doprinosa osoba osiguranih u određenim okolnostima	308
19.7.1. Općenito o obvezi doprinosa	308
19.8. Obveznik obračunavanja doprinosa.....	309
19.9. Osnovica i stope za obračun doprinosa.....	309
19.10. Izvješćivanje o isplaćenim naknadama / obračunom doprinosu.....	309
19.11. Primjer obračuna doprinosa u određenim okolnostima (obračun radi tijelo koje je izvršilo mobilizaciju).....	312
19.12. Primjer obračuna plaće i naknade plaće mobiliziranom radniku.....	314
20. Naknada plaće i ostala prava pozvanim osobama zbog vojne obveze u Oružane snage Republike Hrvatske	322
20.1. Prava osoba pozvanih zbog vojne obveze	323
20.2. Pravo na naknadu plaće	323
20.3. Pravo na mirovinu i naknada nezaposlenim pričuvnicima	325
20.4. Naknada troškova za prijevoz sredstvima javnog prometa.....	325
20.5. Naknada troškova za prehranu i smještaj.....	326

20.6. Obveze javnih davanja prema novčanim naknada.....	327
20.7. Izvješćivanje o isplaćenim naknadama / obračunom doprinosu	328
III. OBRAČUN NAKNADA PLAĆE I NAKNADE ŠTETE.....	335
1. Utvrđivanje naknade plaće.....	335
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
2. Obračun naknade plaće za bolovanje	337
<i>(Anamarija WAGNER, dipl. oec., ovl. rev. i ACCA)</i>	
2.1. Primitci koji ulaze u visinu naknade za bolovanje	338
2.2. Dani koji ulaze u izračun naknade za vrijeme bolovanja.....	340
2.3. Bolovanje zbog bolesti radnika	341
2.3.1. Bolovanje koje se isplaćuje na teret poslodavca – prva 42 dana	341
2.3.1.1. Obračun naknade za bolovanje kada je u šest mjeseci isplaćena samo jedna plaća	344
2.3.1.2. Obračun naknade plaće za bolovanje ako radnik prije bolovanja nema utvrđen staž osiguranja.....	344
2.3.2. Naknada plaće za vrijeme bolovanja koje se isplaćuje na teret HZZO-a – nakon 42 dana.....	345
2.3.2.1. Obračun naknade plaće za bolovanje kada radnik ne ostvaruje uvjet prethodnog osiguranja	348
2.3.2.2. Obračun naknade kada je u šest mjeseci isplaćena samo jedna plaća	349
2.3.3. Naknada za bolovanje zbog ozljede na radu.....	349
2.3.3.1. Radnikova prava i obveze, obveze poslodavca te obveze Zavoda kada se dogodi ozljeda na radu	350
2.3.3.2. Postupak ostvarivanja prava na bolovanje zbog ozljede na radu.....	352
2.4. Bolovanje zbog njege djeteta ili supružnika.....	352
2.5. Naknada plaće za vrijeme komplikacija u trudnoći	353
2.5.1. Razlika između dopusta trudne radnice i komplikacija u trudnoći	354
2.5.2. Vjerodostojne isprave za ishođenje prava na naknadu plaće za vrijeme komplikacija u trudnoći.....	354
2.5.2.1. Visina naknade plaće za vrijeme komplikacija u trudnoći.....	355
2.5.2.2. Iskazivanje naknade plaće za vrijeme komplikacija u trudnoći u JOPPD-u	355
3. Rodiljni i roditeljski dopust	355
3.1. Rodiljni dopust	356
3.1.1. Visina naknade plaće za vrijeme rodiljnog dopusta.....	356
3.1.2. Postupanje u slučaju neposrednog nastavka rodiljnog dopusta nakon komplikacija u trudnoći.....	358

3.1.3. Postupanje u slučaju prekida između roditeljnog dopusta i komplikacija u trudnoći	359
3.1.4. Postupanje kada radnica radi za vrijeme roditeljnog dopusta	359
3.1.5. Prikazivanje naknade za roditeljni dopust u JOPPD-u.....	360
3.2. Očinski dopust radnika.....	362
3.2.1. Vjerodostojne isprave potrebne za ostvarivanje prava za očinski dopust.....	362
3.2.2. Visina naknade plaće za vrijeme očinskog dopusta	363
3.2.3. Prikazivanje očinskog dopusta u JOPPD-u	364
3.3. Roditeljski dopust.....	366
3.3.1. Visina naknade za vrijeme roditeljskog dopusta	367
3.3.2. Prikazivanje roditeljnih naknada u JOPPD-u.....	371
3.3.3. Postupanje kada radnica želi raditi tijekom roditeljskog dopusta	372
4. Naknada za godišnji odmor	372
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
4.1. Naknada plaće za vrijeme godišnjeg odmora	373
4.2. Koji primitci ulaze u naknadu plaće za godišnji odmor.....	375
4.3. Visina naknade plaće za vrijeme godišnjeg odmora	379
5. Naknada za neiskorišteni godišnji odmor	384
5.1. Broj dana za koje radnik ostvaruje pravo na naknadu za neiskorišteni godišnji odmora	386
5.2. Porezni položaj isplate naknade za neiskorišteni godišnji odmor	388
5.3. Iskazivanje naknade za neiskorišteni godišnji odmor na isplatnoj listi	389
5.4. Postupanje ako se naknada za neiskorišteni godišnji odmor ne isplati na vrijeme	392
6. Naknada plaće za plaćeni dopust	394
<i>(Anamarija WAGNER, dipl. oec., ovl. rev. i ACCA)</i>	
6.1. Postupanje za slučaj školovanja radnika – plaćeni ili neplaćeni dopust	395
6.2. Razlika između instituta „odsutnosti s posla” i „plaćenog dopusta”	396
6.3. Zamjenjuje li očinski dopust pravo na plaćeni dopust za rođenje djeteta.....	397
6.4. Utvrđivanje naknade za vrijeme plaćenog dopusta	397
6.5. Pravo na naknadu plaće kada radnik ne radi zbog razloga za koje nije sam odgovoran.....	398
7. Naknada štete zbog ozljede na radu	399
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
7.1. Neoporeziva naknada štete zbog posljedica nesreće na radu	401
7.2. Oporeziva naknada štete zbog posljedica nesreće na radu	404
7.2.1. Naknada štete koja se isplaćuje bez odluke suda ili nagodbe tijekom sudskog procesa	407

7.2.2. Kada naknada štete nije određena u jednokratnoj svoti, a isplaćuje se u obrocima – renta	408
7.3. Isplata naknada štete – rente bivšem radniku	409
7.4. Isplata naknada štete – rente članovima obitelji bivšeg radnika.....	412
7.5. Isplata naknade štete po osnovi police osiguranja od nezgode	413
8. Isplate bivšem radniku.....	413
8.1. Isplata nasljednicima s osnove rada bivšeg zaposlenika	416
8.2. Pozajmica uz povoljniju kamatu	418
8.3. Prigodne nagrade, naknade i pomoći dane bivšim radnicima	419
8.4. Ugovorna zabrana tržišnog natjecanja.....	420
8.5. Drugi slučajevi.....	422
8.5.1. Kada fizička osoba koja od samostalne djelatnosti utvrđuje dobitak (dobitaš), a tu djelatnost obavlja kao drugu djelatnost, isplati poduzetničku plaću	423
8.5.2. Kada tuzemni poslodavac isplaćuje primitke osobi izaslanoj na rad u RH po nalogu inozemnog poslodavca	425
IV. PRIMITCI KOJI SE MOGU RADNICIMA ISPLATITI NEOPOREZIVO.....	429
1. Nagrade za navršene godine staža – jubilarne nagrade	430
1.1. Vjerodostojne isprave za isplatu jubilarne nagrade	431
1.2. (Ne)oporeziva isplata jubilarne nagrade	432
1.3. Može li se jubilarna nagrada isplatiti neoporezivo i nakon isteka godine u kojoj je radnik ostvario pravo na isplatu.....	436
1.4. Dodjela jubilarne nagrade u naravi	437
1.5. Može li se umirovljeniku isplatiti jubilarna nagrada.....	439
2. Premije za dopunsko zdravstveno i dobrovoljno zdravstveno osiguranje.....	439
2.1. Neoporezive premije dopenskoga i dobrovoljnoga zdravstvenog osiguranja	440
2.2. Uskrata dijela plaće za visinu uplaćenih premija za dopunsko zdravstveno osiguranje.....	442
2.3. Premija za dodatno zdravstveno osiguranje i sistematski pregled	443
3. Potpora zbog neprekidnog bolovanja od 90 dana.....	444
4. Isplata potpore za slučaj smrti radnika ili člana njegove obitelji.....	446
4.1. Potpora obitelji za slučaj smrti radnika	446
4.2. Potpore djeci u slučaju smrti roditelja.....	450
4.3. Potpora u slučaju smrti člana obitelji radnika	450
5. Troškovi prijevoza na posao i s posla	451
5.1. Mjesni javni prijevoz.....	452
5.2. Međumjesni javni prijevoz	454
5.3. Način naknade troškova prijevoza na posao i s posla	454

5.3.1 Naknada troškova prijevoza kada radnik radi dvokratno i kod dvaju poslodavaca	457
5.3.2 Troškovi prijevoza na posao i s posla i naknada za <i>loco</i> -vožnju.....	458
5.3.3 Korištenje službenog vozila za dolazak na posao.....	459
5.3.4 Prijevozni troškovi u slučaju bolovanja, plaćenog ili neplaćenog dopusta, rada na izdvojenome radnome mjestu	461
5.3.5. Naknada troškova prijevoza na posao i s posla zaposlenim umirovljenicima.....	462
5.4. Vjerodostojne isprave za priznavanje troškova prijevoza na posao i s posla.....	463
6. Naknada troškova nastalih na službenom putu.....	464
6.1. Putni nalog kao vjerodostojna isprava za obračun troškova nastalih na službenom putu	466
6.2. Obračun i isplata dnevnice za službeni put u tuzemstvu	469
6.3. Troškovi prijevoza na službenom putu.....	473
6.3.1. Korištenje <i>rent-a-cara</i> na službenom putu	474
6.3.2. Kada se radnik koristi službenim automobilom.....	474
6.3.3. Prijevozni troškovi za vožnju privatnim automobilom.....	474
6.4. Troškovi noćenja na službenom putu.....	477
6.5. Obračun troškova nastalih na službenom putu	477
6.6. Naknada troškova smještaja, dnevnica i dr. u slučaju školovanja i usavršavanja	479
6.7. Obračun i visina dnevnice za službeni put u inozemstvo.....	479
6.7.1. Obračun dnevnice za inozemstvo kada se putuje automobilom.....	483
6.7.2. Obračun dnevnica za inozemstvo kada se putuje zrakoplovom.....	486
6.7.3. Obračun dnevnice za inozemstvo kada se putuje brodom	487
7. Dnevnice za rad na terenu u tuzemstvu.....	487
7.1. Razlika između isplate dnevnice za službeni put i dnevnice za rad na terenu	489
7.2. Vjerodostojna isprava za isplatu dnevnice za rad na terenu	491
7.3. Obračun dnevnice za rad na terenu u tuzemstvu.....	494
7.4. Isplata dnevnice za rad na terenu u inozemstvu	496
7.5. Troškovi prehrane i dnevnice za rad na terenu.....	497
8. Naknada za odvojeni život.....	497
8.1. Međusobno isključivanje prava na dnevnice za rad na terenu, dnevnice za službeni put i naknade za odvojeni život.....	499
9. Pravo radnika na otpremninu i (ne)oporeziva isplata otpremnine.....	499
9.1. Utvrđivanje otpremnine prema Zakonu o radu.....	503
9.2. Primitci koji ulaze u osnovicu za utvrđivanje prava na otpremninu	505
9.3. Utvrđivanje otpremnine kada u prethodna tri mjeseca nema isplaćenih plaća.....	506

9.4. Isplata neoporezive otpremnine	508
9.5. Isplata neoporezive otpremnine u slučaju poslovno i osobno uvjetovanog otkaza ugovora o radu	508
9.6. Obveze ako se otpremnina ne isplati u rokovima dospijeca – Obrazac NOI	512
9.7. Otpremnina radniku koji odlazi u mirovinu	514
9.8. Isplata otpremnine radniku koji odlazi u „invalidsku“ mirovinu.....	514
9.8.1. Otpremnina kod otkaza ugovora o radu zbog djelomičnoga gubitka radne sposobnosti.....	514
9.8.2. Otpremnina kod odlaska u mirovinu zbog potpunoga gubitka radne sposobnosti	515
9.9. Otpremnina u slučaju sporazumnog raskida ugovora o radu i stimulativne otpremnine	515
9.10. Dospijeca otpremnine i odricanje od prava na otpremninu.....	516
9.11. Otpremnina članova uprave i izvršnih direktora	517
9.12. Isplatna lista koju poslodavac treba dati radniku u slučaju (ne)isplaćene otpremnine	519
10. Paušalna naknada za rad od kuće.....	524
10.1. Vjerodostojna isprava na temelju koje će se isplatiti paušalna naknada za rad od kuće.....	524
10.2. Zašto radnik na daljinu ne može ostvariti pravo na neoporezivu naknadu za rad od kuće	526
10.3. Naknada troškova prijevoza na posao i s posla radnicima koji rade na izdvojenome radnome mjestu ili od kuće	527
11. Neoporeziva naknada troškova za odmor – Hrvatska turistička kartica.....	528
11.1. Tko može neoporezivo ostvariti naknadu troškova za odmor u svoti od 400,00 € godišnje	531
11.2. Vjerodostojna isprava i način isplate naknade troškova za godišnji odmor.....	531
11.3. Koje se usluge mogu podmirivati Hrvatskom turističkom karticom	533
12. Neoporeziva potpora za novorođenče.....	534
13. Korištenje privatnim vozilom u službene svrhe – loco-vožnja	536
13.1. Vožnja u mjestu – loco-vožnja	537
13.2. Loco-vožnja i evidencija o prijedanim kilometrima	537
13.3. Ostali troškovi koji nastaju kod loco-vožnje	539
14. Troškovi smještaja koji se nadoknađuju radniku	539
14.1. Troškovi smještaja u organizaciji poslodavca	541
14.2. Postupanje s režijskim troškovima kod smještaja radnika.....	542
15. Nagrada za radne rezultate.....	543
15.1. (Ne)oporeziva nagrada za radne rezultate do 1.200,00 € godišnje	544

15.2. Kriteriji za isplatu novčane nagrade za radne rezultate Može li se isplatiti neoporeziva novčana nagrada za radne rezultate iako društvo posluje s gubitkom?	546
15.3. Kada se nagrada za radne rezultate smatra plaćom	547
16. Naknada troškova prehrane radnika	552
<i>(Ivan PETARČIĆ, mag. oec.)</i>	
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
16.1. Podmirivanje prehrane putem paušalne naknade	553
16.2. Podmirivanje prehrane na temelju stvarnih troškova	555
16.2.1. Naknada troškove prehrane na temelju primljenih računa	556
16.2.2. Obračun troškova za prehranu koju organizira poslodavaca	557
16.2.3. Organiziranje prehrane u vlastitu ugostiteljskom objektu	558
16.2.4. Podmirivanje prehrane radnicima koristeći namirnice iz vlastite trgovine	559
16.2.5. Organizacija prehrane u kantini namijenjenoj samo za radnike	560
16.3. Praćenje troškova prehrane	561
16.4. Naknada troškova prehrane u slučaju promjene poslodavaca, promjene načina isplate primitaka i kumulativna isplata unatrag	561
17. Prigodne nagrade radnicima (božićnica, uskrsnica, regres)	562
<i>(Anamarija WAGNER, dipl. oec., ovl. rev. i ACCA)</i>	
17.1. Odluka o isplati nagrada u vrijeme Božića i Uskrsa	562
17.2. Kome se može isplatiti božićnica / uskrsnica	563
17.3. Način isplate božićnice / uskrsnice / regresa	564
17.4. Božićnica / uskrsnica i JOPPD	565
17.5. Božićnica / uskrsnica i isplatna lista	566
17.6. Što kada radnik mijenja poslodavce tijekom godine, radi u dodatnom radu	567
17.7. Božićnica / uskrsnica isplaćena nakon prekida radnog odnosa	568
17.8. Božićnica isplaćena studentima / ostalim osobama	568
17.9. Radnici koji rade u nepunom radnom vremenu / dopunskom radu i umirovljenici te isplata neoporezivih svota	569
18. Dar djetetu do 15 godina života	570
18.1. Način isplate dara za dijete	570
18.2. Dar za dijete i JOPPD	571
19. Dar u naravi	572
19.1. Darovanje vrijednosnih kupona i „bonova“	573
19.2. Pravo na isplatu prigodnih nagrada	576
20. Pomorski dodatak	579
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
20.1. Pomorski dodatak za pomorce u nacionalnoj plovidbi	579

20.2. Pomorski dodatak za pomorce koji plove u međunarodnoj plovidbi	579
21. Naknade za troškove vrtića djece radnika	582
<i>(Ivan PETARČIĆ, mag. oec.)</i>	
21.1. Vjerodostojna dokumentacija za neoporezivu isplatu naknade za troškove vrtića	583
21.2. Primjer isplate neoporezive naknade za vrtić	584
22. III. stup dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja.....	586
<i>(Mr. Anja BOŽINA, ovl. rač.)</i>	
22.1. Isprave o uplaćenim premijama osiguranja za III. stup	588
23. Porezni položaj napojnica	588
23.1. Neoporeziva napojnica	588
23.2. Oporezive napojnice	591
24. O čemu trebaju voditi računa studenti i učenici koji ostvaruju napojnice....	592
25. Evidencije i način isplate napojnice posloprimcima	593
26. Isplata napojnice u gotovini i ovrha	597
27. Postupanje s napojnicama koje se ne isplate zaposlenicima	598
V. KONAČNI OBRAČUN PLAĆE	599
1. Razlozi za sastavljanje godišnjeg obračuna.....	599
2. Sastavljanje godišnjeg obračuna plaće	603
3. Godišnji obračun poreza na dohodak i osobni odbitak	605
4. Godišnji obračun zbog različitog rasporeda porezne osnovice tijekom poreznog razdoblja	606
5. Godišnji obračun kada se naknada plaće isplaćivala na teret HZZO-a ili proračuna	607
6. Kako postupiti s razlikom koja nastane po godišnjem obračunu.....	608
7. Kako treba postupiti poslodavac koji nije isplaćivao plaću radnicima redovito tijekom poreznog razdoblja	609
8. Ispravak godišnjeg obračuna plaće	609
VI. OVRHA NA PLAĆI I NEISPLATA PLAĆE	611
1. Ovrha na plaći	611
<i>(Ante VIDOVIĆ, dipl. iur.)</i>	
2. Razlike između ovrhe na plaći i kompenzacije (prijeboja) plaće te uskrate sindikalne članarine	611
3. Vrste ovrhe na novčanoj tražbini ovršenika	612
4. Zakonski okvir ovrhe na plaći	612

5. Primitci koji se izuzimaju od ovrhe	613
6. Primitci na kojima se ovrha ograničava – ograničenje ovrhe.....	617
7. Kako postupiti u slučaju neisplate plaće – predaja Obrasca JOPPD	620
<i>(Jasna VUK, mag. oec. i ovl. rač.)</i>	
8. Dospijeće doprinosa i poreza na dohodak kod obračuna neisplaćene plaće	620
9. Postupanje poslodavca kod neisplate plaće – prisilna naplata te osiguranje radničkih tražbina.....	624
10. Kada se plaća smatra neisplaćenom	625
11. Prava radnika u slučaju blokade računa poslodavca	625
12. Obveze poslodavca koji nije isplatio plaću u propisanom roku.....	627
13. Predaja FINA-i Zahtjeva za prisilnu naplatu plaće	627
14. Postupak kod AORT-a u slučaju blokade računa zbog neisplate plaće.....	630
15. Provedba rješenja o privremenom osiguranju naplate.....	634